

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 183/05
11.08.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Предрага Глигоријевића, Мирослава Цветковића, Драгана Јоцића и Миодрага Вићентијевића, чланова већа и саветника Врховног суда Гордане Маравић, записничара, у кривичном предмету оптуженог АА, кога брани адвокат АБ, због кривичног дела неовлашћено држање ватреног оружја, муниције и експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. Закона о оружју и муницији Републике Србије и других, одлучујући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Лесковцу и браниоца оптуженог изјављеним против пресуде Окружног суда у Лесковцу К.бр. 66/04 од 29.11.2004. године, у седници већа одржаној дана 11. августа 2005. године, донео је

ПРЕСУДУ

УВАЖЕЊЕМ жалбе Окружног јавног тужиоца у Лесковцу, и само у погледу одлуке о казни, ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Окружног суда у Лесковцу К.бр. 66/04 од 29. новембра 2004. године, тако што Врховни суд оптуженог АА, претходно му утврдивши за кривично дело ометања овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности или одржавања јавног реда и мира из члана 23. став 2. у вези става 1. Закона о јавном реду и миру казну затвора у трајању од 1 (једне) године и задржавајући као правилно утврђену казну затвора у трајању од 1 (једне) године због кривичног дела неовлашћено држање ватреног оружја и муниције или експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. Закона о оружју и муницији Републике Србије, а за која је првостепеном пресудом оглашен кривим, ОСУЂУЈЕ на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 8 (осам) месеци у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 20.10.2004. године до 11.11.2004. године, док се жалба браниоца оптуженог АА, одбија као неоснована.

Образложење

Окружни суд у Лесковцу, побијаном пресудом, огласио је кривим оптуженог АА због кривичног дела неовлашћено држање ватреног оружја, муниције или експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. Закона о оружју и муницији Републике Србије (ЗООМ), извршеног у време, на месту и начин описан у изреци првостепене пресуде под тачком 1. и за то кривично дело му утврдио казну затвора у трајању од 1 (једне) године, и због кривичног дела ометање овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности, или одржавања јавног реда и мира из члана 23. став 2. у вези става 1. Закона о јавном реду и миру (ЗЈРМ) извршеног у време, на месту и начин описан у изреци првостепене пресуде под тачком 2. и за то кривично дело му утврдио казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци и осудио га на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 4 (четири) месеца у коју му је урачунато време проведено у притвору од 20. октобра до 11. новембра 2004. године.

Истом пресудом оптужени је обавезан да суду на име трошкова кривичног поступка плати износ од 12.300,00 динара и на име паушала износ од 5.000,00 динара, а оштећени су у смислу члана 206. став 2. Законика о кривичном поступку (ЗКП) ради остваривања свог имовинско-правног захтева упућени на парницу, а оптуженом је изречена и мера безбедности одузимања предмета ближе назначених и описаних у изреци побијане пресуде, а у смислу члана 69. Основног кривичног закона (ОКЗ).

Против напред цитиране пресуде жалбе су благовремено изјавили:

-Окружни јавни тужилац у Лесковцу (јавни тужилац) због одлуке о казни, с предлогом да се првостепена пресуда преиначи и оптуженом за извршена кривична дела утврде појединачне казне затвора у дужем временском трајању и затим осуди на јединствену казну затвора у дужем временском трајању;

-бранилац оптуженог АА, адвокат АБ из свих разлога предвиђених у члану 367. ЗКП, с предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Републички јавни тужилац поднеском Ктж.бр. 308/05 од 17.2.2005. године, предложио је да се уважи жалба јавног тужиоца, првостепена пресуда преиначи, оптуженом за извршена кривична дела утврде казне затвора у дужем трајању и затим изрекне јединствену казну затвора у дужем трајању, а да се жалба браниоца оптуженог одбије као неоснована.

Врховни суд је одржао седницу већа на којој је размотрио списе предмета заједно са побијаном пресудом коју је испитао у смислу члана 380. ЗКП, оценио наводе и предлоге из жалби, цитирано мишљење Републичког јавног тужиоца, па је нашао:

-да је жалба јавног тужиоца у погледу одлуке о казни, основана;

-да жалба браниоца оптуженог АА, није основана;

-да побијана пресуда као и поступак који јој је претходио не садржи повреде одредаба кривичног поступка нити повреде кривичног закона на које другостепени суд пази по службеној дужности у смислу члана 380. став 1. ЗКП, а на основу правилне и потпуне оцене изведених доказа првостепени суд је потпуно и правилно утврдио чињенично стање. На основу овога правилно је нашао да се у радњама оптуженог садрже обележја кривичних дела за која га је огласио кривим и осудио.

Стога се неосновано жалбом браниоца оптуженог АА побија првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка. У вези са тим у овој жалби се не прецизира о којим повредама кривичне процедуре се у конкретном случају ради, из навода у жалби се то не може закључити, већ напротив из садржине исте жалбом се у суштини оспорава правилност и потпуност чињеничних закључака првостепеног суда у погледу одлучних чињеница, што представља жалбени основ у односу на чињенично стање. С обзиром на, првостепена пресуда је у оквиру овог жалбеног основа испитана по службеној дужности у смислу члана 380. став 1. тачка 1. ЗКП, али како је речено такве повреде нису утврђене, па зато по овом основу није било места укидању првостепене пресуде.

Иначе, подносилац жалбе у вези овог основа побијања првостепене пресуде као битну повреду одредаба кривичног поступка истиче да оптужени у предкривичном поступку, дакле приликом саслушања у полицији и пред истражним судијом није имао савесног и компетентног браниоца. Врховни суд предње наводе оцењује као неосноване, а из следећих разлога:

Прво, наводи из жалбе ниједним доказом нису поткрепљени, а насупрот њима из записника о саслушању оптуженог у полицији и пред истражним судијом се утврђује да је његовом испитивању присуствовао бранилац, да се пред полицијом бранио ћутањем, а исказ који је дао пред истражним судијом је сагласан са његовом одбраном коју је изнео и на главном претресу, па је дакле сасвим неоснована тврдња да је бранилац био несавестан и некомпетентан јер оптужени у суштини износи на исти начин одбрану и у истрази и на главном претресу дакле и у присуству браниоца по службеној дужности и касније повољног браниоца;

друго, по мишљењу овог суда, да би се радило о битним повредама одредаба кривичног поступка, а наводима жалбе се пледира да је повређено право на одбрану упућивало на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 2. ЗКП, морају бити учињене у пресуди или у поступку припреме главног претреса и поступку доношења пресуде. Повреде учињене у претходном поступку као што је у конкретном случају, чак и ако би се прихватили неосновани наводи жалбе, саниране су ступањем оптужнице на правну снагу или накнадним спровођењем процесних радњи које у претходном поступку нису обављене саобразно закону. У конкретном случају евидентно је да је оптужени у току трајања целог поступка имао браниоца у претходном поступку по службеној дужности, а на главном претресу вољног браниоца и да су све његове одбране у суштини сагласне.

Жалбом браниоца оптуженог АА неосновано се побија првостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Првостепени суд је правилно оценио изведене доказе и одбране овог оптуженог па је у складу са одредбом члана 352. став 1. и 2. ЗКП пресуду засновао на чињеницама и доказима који су изведени на главном претресу и при томе правилно и потпуно утврдио чињенично стање.

Поступајући на овај начин првостепени суд је конкретно утврдио да је оптужени АА у реалном стицају извршио наведена кривична дела на начин утврђен у првостепеној пресуди дајући за своја утврђења одговарајуће разлоге које прихвата и овај суд.

Основно питање које се поставља у вези овог жалбеног основа представља побијање и правилности и потпуности утврђеног чињеничног стања, а наине доследно тези заступаној у току трајања овог кривичног поступка одбране и сад у жалби тврди и понавља да оптужени није извршио кривично дело ометања овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности или одржавања јавног реда и мира из члана 23. став 2. у вези става 1. Закона о јавном реду и миру и да је то управо погрешно утврђено погрешном оценом изведених доказа због чега није правилно утврђена урачунљивост оптуженог, а погрешно је утврђено да се радило о озбиљној и остварљивој претњи.

Неосновано се жалбом браниоца оптуженог доводи у сумњу оцена изведених доказа и одбрана оптуженог. Првостепени суд је веома детаљно, са пуно аналитичности ценио одбране оптуженог у склопу изведених доказа. Искази саслушаних сведока цењени су са пуно пажње, детаљно је наведено шта је из ког исказа и доказа утврђено и дата ваљана оцена изведених доказа у образложењу побијане пресуде које разлоге прихвата и овај суд.

Жалбом се неосновано приговара утврђење првостепеног суда у погледу урачунљивости оптуженог, тиме што се указује да је истом у време догађаја било теже оштећена урачунљивост него што је утврђено од стране првостепеног суда јер вештак чак није ни прегледао оптуженог.

На основуведеног неуропсихијатријског вештачења од стране вештака др ББ између осталог је утврђено да оптужени за актуелну проблематику у породици окривљује оца и да се са психијатријског аспекта ради о психичко неуравнотеженој особи, да је оптужени био способан да схвати значај свог дела и поступка и да управља истима, и то време извршења кривичних дела којима се ставља на терет, а у случају да је био под утицајем алкохола способност оптуженог да схвати значај својих поступака и управља својим поступцима била смањена али не и до степена битног.

Првостепени суд прихвата наведени налаз и мишљење и на основу тога правилно утврђује урачунљивост оптуженог, односно степен оштећења исте.

Иначе, и другостепени суд налази да је налаз и мишљење наведеног вештака у вези напред изнетог да стручно, аргументовано, детаљно образложено, да су засновани на правилима науке за ову област вештачења, а да је вештак при давању налаза и мишљења узео у обзир све одлучне чињенице које могу имати утицаја на утврђење урачунљивости оптуженог.

Имајући све ово у виду, нема основа за тврдње изнете у жалбама да наведено вештачење има такве недостатке да се урачунљивост није могла правилно и потпуно утврдити. Посебно су неосновани наводи из жалбе да вештак чак није ни прегледао оптуженог, јер се из налаза и мишљења вештака утврђује да је преглед обављен у просторијама затвора, а с друге стране налаз и мишљење наведеног вештака је на главном претресу прочитан на сагласан предлог странака дакле и оптуженог и браниоца и на претресу није било примедби. Зато се сада неосновано предлаже да се изврши ново вештачење и евентуално суочење вештака и оптуженог на предње околности.

Неосновано се жалбом браниоца оптуженог оспорава утврђење првостепеног суда да се у конкретном случају радило о озбиљној претњи. Ово стога јер првостепени суд правилно из исказа саслушаних сведока, чињенице да је цео догађај трајао око два сата, да је оптужени једну бомбу избацио кроз прозор пре доласка полиције, а затим и њима упутио претњу утврђену утврђену изреком пресуде, до очигледности је јасно да се радило о озбиљној претњи. То што после савлађивања оптуженог полицијаци нису нашли при претресу друге бомбе је ирелевантно за постављање конкретног кривичног дела, тако да су супротни

жалбени наводи оцењени као неосновани, јер је првостепени суд, као што је речено на основу правилне и свестране оцене изведених доказа утврдио све битне елементе конкретних кривичних дела.

У таквој ситуацији неосновано се жалбом браниоца оптуженог побија првостепена пресуда и по основу из члана 367. тачка 3. ЗКП и предлаже укидање исте и по овом основу.

Имајући у виду да су све одлучне чињенице правилне и потпуно утврђене првостепени суд је извео правилан закључак о правној оцени радњи оптуженог, да је правилно одлучио о његовој кривици и правном квалификацијом из изреке првостепене пресуде правилно је примењен кривични закон. На основу утврђених чињеница поуздано се закључује да је оптужени АА извршио ова кривична дела и да се у његовим радњама стичу битна обележја кривичних дела за која је оглашен кривим, наравно, субјективне и објективне природе.

За своја утврђења првостепени суд је дао прихватљиве разлоге и ваљану правну аргументацију коју прихвата и овај суд, а жалбом браниоца оптуженог осим навођења да се првостепена пресуда побија из свих основа, па дакле и због повреде кривичног закона, није наведено ништа конкретније у чему се та повреда састоји. Због тога је у том погледу првостепена пресуда испитана само у вези оних повреда кривичног закона на које другостепени суд у смислу члана 380. став 1. тачка 2. ЗКП пази по службеној дужности. Међутим, такве повреде нису утврђене.

Жалба јавног тужиоца због одлуке о казни је основана.

При одмеравању казни првостепени суд је ценио објективну тежину извршених кривичних дела, а затим све оне околности поближе утврђене и описане у првостепеној пресуди, с тим што је олакшавајућим околностима дат атрибут "особито олакшавајуће", па су оптуженом одмерене казне затвора у трајању од 1 (једне) године за кривично дело из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. ЗООМ и казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци за кривично дело из члана 23. став 2. у вези става 1. ЗЈРМ, дакле, испод законског минимума могуће казне за ова кривична дела.

Врховни суд, међутим, оцењује, да је утврђена казна за кривично дело ометање овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности, или одржавања јавног реда и мира из члана 23. став 2. у вези става 1. ЗЈРМ мања него што је то нужно са становишта сврхе кажњавања, па је у том погледу жалба јавног тужиоца основана.

Наиме, утврђујући казну оптуженом за ово кривично дело првостепени суд је пропустио да на правни начин цени објективну тежину извршеног кривичног дела посебно околност да је због претњи упућених полицајцима исти били принуђени да позову и да се ангажује и интервентна бригада, те да је цео догађај трајао око два сата што упућује на упорност оптуженог за извршење овог кривичног дела. Пропуштање ових значајних околности да се оцене од стране првостепеног суда у назначеном смислу, довело је до очигледног несклада између тежине извршеног кривичног дела с једне стране и утврђене казне за то дело с друге стране. Када се ово има у виду, онда је очито да утврђена казна за ово кривично дело је мања него што на то указује степен друштвене опасности извршеног кривичног дела и оптуженог као учиниоца истог. Стога је овај суд нашао да ће се и са већом утврђеном казном за наведено кривично дело, а задржавајући као правилну утврђену казну затвора у трајању од 1 (једне) године за кривично дело из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. ЗООМ и јединственом казном у трајању од 1 (једне) године и 8 (осам) месеци постићи сврха кажњавања из члана 33. ОКЗ у оквиру опште сврхе кривичних санкција из члана 5. став 2. ОКЗ.

Зато је уважена жалба јавног тужиоца у погледу одлуке о казни, у том делу преиначена првостепена пресуда и оптуженом за кривично дело ометање овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности или одржавања јавног реда и мира из члана 23. став 2. у вези става 1. ЗЈРМ утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године, а као правилно утврђена задржана казна затвора у трајању од 1 (једне) године за кривично дело неовлашћено држање ватреног оружја, муниције или експлозивних материја из члана 33. став 3. у вези става 2. и 1. ЗООМ и применом члана 48. ОКЗ оптужени АА осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 8 (осам) месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору у смислу члана 50. ОКЗ. У таквој ситуацији нема основа да се уважи жалба браниоца оптуженог у том делу, тим пре што се у жалби не указује на чињенице и околности које би на то имале утицаја нити се утврђеним околностима даје неки посебан значај и квалитет.

Одлука о трошковима и мери безбедности је правилна из разлога наведених у првостепеној пресуди тако да су супротни жалбени наводи неосновани.

Са изнетих разлога, на основу члана 388. и 391. ЗКП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар Председник већа

Гордана Маравић, с.р. судија,

Драгомир Милојевић, с.р.

За тачност отправка

зж